

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 54 Lei
Pe jumătate 27 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Dumineci de vară.

Ce frumoase sunt Duminecile vara în sat! Când soarele-i de-o suliță deasupra dealurilor dela Răsărit, bate crâșnicul în toaca din grui și le aduce aminte creștinilor de Dumnezeu, stăpânul lumii. Răsună apoi clopotele în vers dulce, mângâios, stărnind porumbii din clopotniță, cari par nește fulgi ușori, curați, cum fălăie în valurile de lumină ale văzduhului. Iar când clopotele tac și ei se adună iarăș spre cuiburile din turn, par o semănare de flori, aruncate din ceriu de ingeri, ca să încunune creștetul casei lui Dumnezeu.

În curând urcă și Părintele spre grui. Pășește încet, domol, în haina lui lungă, neagră, iar vântișorul de către pădure îi respiră barba în vălurile mărunte. Creștinii se gâtesc și ei de sfânta liturghie. Bărbații își adapă mai întâi vitele de lucru din poiată, apoi îmbracă hainele de sărbătoare. Femeile își opăcesc copiii cari nu vreau să rabde săpunul la spălat și le mai trag câte-o gălușcă ușoară după cap, ca să nu scoale vecinii în capul lor pentru câte-un pic de usturime la ochi. Bunicile aduc din grădiniță mănunchiuri de busuioc și pleacă spre biserică făcându-și cruci largi, adânci. Nepoții li-se prind de poale și dânsule îi îmbună pentru cearta dela spălat, zicându-le: Las, aurul bunichii, că așa le stă frumos copiilor, să fie spălați și curați când se duc în casa Domnului. Uite, ține și tu, măicuță, o creangă de busuioc, să se bucure icoana Preceștii când îi sta în fața ei.

Și așa se adună satul tot pe culmea gruiului, între icoane într'aurite, în mireasmă de tămâie, ca să laude pe Atotputernicul și să-și întărească sufletele în harurile lui mari și multe. Nimic nu este mai înălțător și mai frumos pe lume decât o liturghie pioasă într'un sat românesc, vara. Ceriul stă deschis atunci și pământul se leagă cu țăriile văzduhului printr'o scară tot atât de minunată ca ceea ce i-s'a arătat lui Iacob în pustie.

Dumineca e ziua Domnului. Și prea fericiți sunt acei creștini cari știu să cinstească ziua Duminecii. Sufletele lor se pot asemăna cu ele cheruvimilor și serafimilor din raiu, cari preamăresc pe Dumnezeu în coruri de slavă. O de-ar face aceasta toate așezările de creștini din țara noastră!

Ne gândim însă și la după amiezile de Dumineca. Acestea nu sunt pretutindeni la fel. Nici nu au atâta curăție sfântă, nici atâta frumuseță. Unii creștini după ce au luat

masa mai văd de celea vite din grajduri, apoi se dau dorului, că săptămâna a fost grea și nopțile scurte. Se aștern pe-o dungă în carul din sură, ori la umbra frăgarului, pe nalbă! Aceștia dorm, își odihnesc oasele și nu păcătuiesc. Muierile ies la uliță între cumetre și pun lumea la cale. Vorba de petrecere de vreme încă nu-i păcat și femeile de prin sate ce să facă alta în zi de odihnă? Însă poveștile din vatra satului sunt adeseori foarte stricicioase. Nevasta Lungului nu încapă de nora Dănușii, iar baba Vuța își cotește vecinele și nu mai isprăvește din »auzit-ai soro?«, că asta așa, ceea pe dincolo... Adică cernește pe toată lumea. Și apoi povestea se întinde, veștile se duc, și peste o săptămână fierbe satul de dușmăni între femei. Așa petrecere de vreme nu-i cu de lege. Ea rănește inimi și învrăjbește suflete. Femeile ar face mai bine să se ducă în povești la doamna preoteasă ori la domnișoara învățătoare, să le vadă grădinile și țesăturile, că s'ar bucura și dânsule în singurătatea lor. Ar putea cumetrele să prindă multe învățături bune dela frunțașele satului. Ar lua învățuri pentru gătitirea unei mâncări, ori a cusăturilor aduse de prin școli. Preotesele și învățătoarele trebuie să fie și dânsule propovăduitoare ale lucrurilor bune în satele lor. Precum și sunt celea mai multe.

Tineretul Dumineca după prânz merge la horă. Și bine face. Tinereta își are drepturile ei, cari nu pot fi înnădușite. Ea trăiește din cântec și din visări frumoase. Cetera și jocul încă sunt daruri cerești. Numai cât nicări nu e lunecușul mai mare decât la hori și la petreceri. Fetele în deosebi sunt mai primejdite. Sângele tinăr e furtunos și curând lunecător. De aceea, mamele cari au fete, foarte bine fac dacă se duc și dânsule la joc și nu-și pierd nici o clipă din ochi odoarele. Ochii mamei sunt ingeri păzitori. Sub privirile părinților tinerii sunt mai sfielnici și mai cumpăniți. Iar dacă numai o umbră de primejdie ar amenința floarea din obraz a fecioarelor, părinții sunt datori să fie ca plutonierii dela armată: o vorbă scurtă și acasă, Măriuțo!

Ce fac flăcăii Dumineca? Până sunt la horă și le cântă Pralăii din diple nu fac rele, fac ponturi voinicești, învârt fetele pe sub mână și bine fac. Asta li' sujba. Rău pot să facă după ce le pleacă jucătoarele.

Cei cu creștere mai puțină se prind pe după cap și o iau pe urmele lui Ștonțu-ceterașul, la crășmă. Iar acolo-i mama răului, precum bine știți. Acolo sunt răcnete, beții și bătăi. Nu arareori pleacă la horă feciori ca lujerii, iar seara târziu se întorc dela Itig hainele nu sunt românești și chiar coaste rupte. De oricine. Așa-i durere și rușine Dumineca prin satele noastre.

Primejdia-i și mare atunci, când flăcăii găesc la crășme și pe oamenii însurați, uneori chiar și pe cei mai aleși gospodari ai satului, Acolo să vezi apoi ciorobor și lucru slab. Tătânii întrecându-se în beție cu feciorii lor! Ferește Doamne de așa ceva... I-e greu condeiului să scrie ce se petrece în asemenea cazuri.

Dar cum ar fi mai bine, mai creștinesc, să se petreacă Duminecile după masă? Fiecare sat să aiba o *Casă culturală*, un fel de casină cu gazete și cu cărți, lângă care să fie și jocul tineretului. Batrânii să să steie în jurul mesei la umbră, în cap cu părintele și cu învățătorul, cari să deslege rostul lumii din jurnale și din cărți, iar tineretul să petreacă alături în joc de avânt și de veselie curată. Și când coboară vitele dela pășune spre sat, să plece toată lumea la ale sale, în pace și rânduială bună. Tineretul ar învăța cuviință dela bătrâni, bătrânii ar lua îndemnuri de prin cărți și din graiurile frunțașilor, iar satele noastre ar fi pretutindeni adevărate cuiburi de datini bune și de fericire.

Unele sate au încercat povețele de mai sus și au reușit să facă lucruri minunate. Trebuie însă cărmă bună la fiecare sat, înțelegere și voință. **A. Melin.**

Evreii nu se pot despărți de limba ungurească. Evreii din Ardeal aveau până de curând câteva școli mai înalte, adică licee. Statul românesc a lăsat ca acestea școli să-și urmeze în pace învățătura, ca oricare alte școli din țară. Le pusese însă o condiție: limba de învățură să le fie cea *evrească*, ori cea *românească*. Dar Evreii nu s'au ținut de această dreaptă condiție, ci în anul școlar trecut limba de învățură în liceele evrești a fost numai cea *ungurească*... Acum de curând statul nostru a venit și a zis: voi sunteți școli evrești; v'am lăsat să faceți carte în limba neamului vostru, ori în limba statului, în care trăiți. Voi însă ați învățat ungurește pe școlarii voștri. Asta nu se mai poate, că aici nu e Ungarie, ci Românie. Prin urmare: dela toamnă încolo școlile voastre nu mai au drept de publicitate, adică certificatele date de liceele voastre nu mai au putere în fața sta-

tului. Copiii voștri vor avea să deie examene în fața comisiilor statului, în limba românească!

Această măsură a statului nostru este foarte dreaptă și cinstită. Evrei ori învăță în limba lor, ori în a statului, ungurește însă n'are nici un înțeles! Dar iată, că evreii s'au burzului foarte rău pentru această poruncă a statului și strigă ca din gura șarpelui, că statul le face nedreptate și îi apasă! Auzi colo! Jupânii din Ardeal nu vreau să învețe limba statului, ci mor de dor după drăguța de limbă ungurească...

Vedem și noi, aici în orașul nostru, cum familiile evreiești nu se pot desbăra de limba lui Árpád, ci chiar și pe stradă tot într'un „meg meg” *sgomotos* o țin. De crezi, că Blajul nu-i Blaj, ci Debretin, ori Budapesta. Noi nu vrem să facem silă nimănui în ce limbă să vorbească. Poate să ciripească floare în limba care-i e dragă. Dar nici aceia nu-i frumos din partea evreilor noștri, ca să supere cu ungureasca lor prea „hangosă” Blajul românesc. Românii cari vin la Blaj, această matcă a învățaturii românești, ar putea să creadă, că aici ungurii sunt stăpâni și astăzi...

Prețul grâului celui nou.

Seceratul grâului a început de mult. În unele părți ale țării s'a și isprăvit. În ținutul nostru, pe Târnavă și pe Murăș, se seceră acum. Spicele sunt pline și roada-i bună dela Dumnezeu. Azi-mâine vor începe să uruie mașinile de imblătit. Și grăunțela aurii vor curge cu spor în sacii folticoși.

Plugarii harnici au prilej de bucurie. Dumnezeu le-a răsplătit ostenețele și le-a dat belșug din plin. Până acum însă economii nu s'au prea putut bucura de roadele lor, fiindcă în jurul vânzării grâului erau atâtea opreliști și ordonanțe, încât plugarii stăteau la cumpănă: se plătește să mai sămănăm grâu, sau nu? Că prea puțin câștig aduce față cu alte spicoase. Și prea multe opreliști și îngrădiri în jurul vânzării. Așa a fost chiar și anul trecut.

Aflăm acum cu bucurie, că în anul acesta sunt pe cale a se lua alte măsuri în le-

gătură cu vânzarea grâului. Se fac adică paragrafi mai cu înțeles și mai buni pentru economi.

1. Prețul unui vagon de grâu din noua recoltă se va stabili în suma de 45,000 lei, mai mult cu 15 mii decât anul trecut. Insoțirea marilor agricultori a cerut 60,000 lei de vagon, însă atâta ar fi prea mult și pânea s'ar scumpi prea tare.

2. În lăuntru țării nu va fi nici o opreliște pentru vânzarea grâului, astfel că oricine își va putea vinde rodul țarinelor sale cui va voi. Nu vor mai fi opriți oamenii a-și vinde grâul sau a-l trimite în alte județe, precum nu vor mai putea fi nici un fel de taxe comunale sau județene pentru vânzări sau cumpărări.

3. Afară din țară nu se poate duce grâul, deci exportul e oprit și pentru anul acesta. Recolta e încă destul de mică, așa că tot ce avem ne-trebuie nouă.

4. Pentru anul viitor, dacă se vor sămăna peste două milioane de hectare cât ne trebuie nouă, exportul se declară deschis de pe acum.

Acești paragrafi au fost stabiliți de o comisie de pricepători, care i-a și înaintat Consiliului de Miniștri și Consiliul a găsit că sunt bine stabiliți. Deci putem avea siguranța, că vânzarea grâului celui nou se va face după paragrafi înșirați de noi mai sus.

S'a înnoit contractul cu Sârbii.

Contractul de apărare care s'a făcut între români și sârbi s'a reînnoit la București, Sâmbătă în 7 Iulie și s'a subscris de către d-nul Duca ministrul treburilor din afară și Ciolac Antici ministrul regatului sârbesc.

Regele Bulgarilor n'are vreme să se însoare.

Se lățise vestea, că Boris regele Bulgarilor ar umbla în dăra înșurătorii. Regele bulgar e tânăr și lumca îl amestecă în multe povești, cum face cu toți flăcăii.

De curând însă regele Boris a vorbit o un gazetar englez și i-a spus următoarele:

— Mă însoară lumea în mijlociu odată pe lună cu flecare încântătoare principesi a răspuns monarhul răsând. Celea din urmă svonuri alăturau numele meu de al principesei României. Mi-se spune, că est foarte frumoasă. Din nenorocire însă n'au onoarea s'o cunosc personal. Pentru moment sunt înșurat cu... munca.

Meseria de rege nu este o slujbă ușoară în vremea noastră, și îndatoriri ce am față de țara mea îmi lasă puțin timp ca să mă gândesc la dragoste.

De-ale gospodăriei.

— Sfaturi bune pentru economi —

Oțet bun și ietie de mere. Se pune un kgr. de mere în 14-20 litri de apă caldă, în care punem 5-6 bucăți de mere acru ori aluătel de pâne. Vasul se pune la loc cald vara în soare, și se astupă cu o pânză rară. Când s'a limpezit se pune în sticle.

Când a intrat ceva în ochi. Se întâmplă adesea să ne intre ceva în ochi. Toarnă câteva picături de unt de lemn curat în ochi. Untul de lemn curăță ochiul imediat, făcând ca corpul străin să alunece în unghiul intern al ochiului, de unde se poate lua cu ajutorul unui colț de cârpă curată.

Când se face urciilor. Dacă simți, că pleoapa te înțeapă și ți-se pare, că un urciilor e pe cale de a se forma, fă un ceai bun și muind o cârpă în acest ceai, pune-o mereu pe ochi. Ceaiul rusesc are putere de a opri facerea urciilor.

Cum se cunoaște miera adevărată? Și pe la noi se obicinuește a se vinde miere falsă, făcută din cartofi și altele, ba chiar pusă în faguri turnați din imitație de ceară; căci s'a trecut vremea când eram țară bogată în miere și ceară! Ba oamenii s'au deprins așa de bine cu miera cea falsă, că nu le pare a-

Făcălete și Cotârlă.

Oamenii lui Dumnezeu, dar cu naravul dracului. Se au bine ca cănele cu pisica și se rabdă unul pe celalalt cum rabdă bivolul bucata de postav roșu.

Făcălete e cam cu limba prinsă. Ii spune lui Cotârlă: *Hotârlă*. Cest din urmă fonforgesțe vorba ca prin foii faurului: *Făfălete*, în loc de Făcălete.

Numai când n'au încătrău, dau bot unul cu altul. Altcum se încunjură de-o svârlitură.

Nu știu cum i-a nimerit pozna ca'ntr'o zi să se tocmească amândoi la prășit de porumb (sapa cucuruzului) la acelaș stăpân.

Când a dat Cotârlă cu ochii de Făcălete, s'a umflat ca un broscoi:

— „Cu Făfălete nu șăp. Mhai bhine mă hulc!” Și dă să plece spre casă.

Tot așa și Făcălete.

— Lăm pin pământ, da cu Hotârlă nu stau în blazdă!” Și-o ia și natârăul ăsta în altă parte.

Dacă n'ar fi fost badea Stan omul faptelor, prostăllăii s'ar fi dus fără să se mai uite îndărăt.

Dar și-a găsit capul căciula.

Când a răcnit Stan către ei, Cotârlă a scobălțit din chicioaroage de-i tremurau izmenele, iar Făcălete a înlemnit pe loc.

— „Mhână pe Făfălete achasă, h'apăi shăp!”

— „Dăi dlumu lui Hotârlă, apăi stau!” Stan se răcăduște cu coada sapii la Cotârlă.

— „Îți crep capul, fonforges!”

Făcălete din trei sărituri ca de urs, e în brazdă și dă din mâni, de crezi, că a pus rămășag se isprăvească singur delnița.

Impletcindu-se de spaimă se'ntoarce și Cotârlă. Se așterne pe muncă, departe de Făcălete, în cealaltă brazdă.

Și dau amândoi de zor, pe întrecute. Toată ziua n'au schimbat o vorbă. Dar lucrul sporiz, ca după zece mâni.

Amiaza au luat-o, unul pe petrișul din mijlocul porumbiștii, iar celalalt în capătul locului. De-acolo se chiorau unul pe celalalt, ca doi tauri învrăjbiți.

A doua zi au rămas în lucru tot la badea Stan, dar Cotârlă în porumbiștea dintre răchiți, iar Făcălete la Butalău.

Badea Stan se plimbă ca un controlor dela unul la altul.

— „Făcălete mai are două postăți și-i în capătul locului!”

Din Cotârlă curgeau sudorile părău. Nu-și făcea răgaz, nici să și le șteargă.

Apoi mergea la Făcălete:

— „Al dracului om Cotârlă ăsta. Până la a'vecernie dă gata locului!”

Și așa dela unul la altul, lăudând pe Cotârlă lui Făcălete și pe cesta celuilalt, Stan a răs în pumni.

Seara la cină, când Făcălete își cerea mâncarea acasă, Cotârlă rămâne la masa stăpânului. Și întors, când Cotârlă și-o ducea în poala cămeșii, Făcălete îndopa cu haznă alături de Stan.

Apoi feciorul lui Stan îi îndărjia și mai și.

— „Auzi nene Chime” — îi zicea lui Cotârlă, — „spunea Făcălete, că dumniata nu știi cosi!”

— „Hă, hă! Nhahunge hiel chu mhine, phână-i hăul!”

Și prindea Cotârlă mătura de după ușă și făcea ca și când ar ascuți coasa: „ciorovoro, ciorovoro”, apoi trage-i la poloage prin casă: „huuuușșșttt, huuușșșttt”, să-i plesnească gurile.

Altădată către Făcălete:

— „Dumniata, nene Nae, nu poți cânta frumos ca Cotârlă. L'am auzit eu. Ca din organe!”

Cotârlă se'nroșia ca un rac fierț. Lăsa luleaua din gură și se descopia la guler. Apoi țineți-vă urechi. Horăia ca un urs rănit:

Cine m'ahude hântând

Zhice chă n'am nici-un ghând,

Zhice chă i-o trăhesc bhine

Chă-s chu mândra lăngă minhe.

Dacă prindea a-l lăuda, scotea un pept ca de uriaș:

— „Chu mhine shă prinde hiel?”

Petrea Dasclul.

deverată cea de albine. Iată un mijloc de-a o deosebi: încălzim într-o sticlă două linguri de miere cu 6 linguri de spirt și scuturăm amestecătura bine și mult. După câțva timp, din mierea falsificată se lasă la tund o materie albă, iar mierea adevărată se topește cu totul, fără a se lăsa ceva alb pe fund.

Interesul purceilor. Purceii să nu se întarce nici când deodată, ci pe încetul. Ei trebuie să se deprindă pe rând cu hrana ce au s'o capete. Mai mult de două luni să nu sugă purceii niciodată. Cu trei sau patru săptămâni pot începe acum cu hrana. Mai întâiu să capete faină de păpușoiu sau tărățe amestecate cu zăr sau lapte, sau și cu lături. La început să li-se deie numai câte puțin, pentruca să nu se îngrețoseze deodată. După aceea să li-se deie și mai mult și să se lase la scroafă la supt numai de două ori pe zi. La opt săptămâni se pot întarce apoi cu totul.

Păduchii de găină se pustiesc din coțete dacă se leagă chingile pe cari stau găinile cu pânză albă pe care se adună păduchii; după aceea luăm cărpele și le opărim. Aceasta o facem mai de multe ori.

Se scumpește hârtia.

— O nouă povară asupra gazetelor. —

Ne doare sufletul când trebuie să scriem vești rele în gazetă. Noi am dori să scriem numai de bine, însă în vremile scăzute de astăzi așa ceva nu se poate. Că fiecare zi ce vine își aduce greutățile ei. Greutăți tot mai mari, mai povarnice.

O știre rea ne atinge în locul întâi pe noi, pe gazetari. Dar ea va atinge și pe toți cei inșetați de lumină și cultură. Dela 1 August incolo, hârtia se scumpește cu jumătate din prețul de rână aci, adică cu 50 la sută.

Vestea aceasta ne umple de mari griji. De griji și de temeri. Că dacă și până acum au dus'o greu gazetele cari nu sunt plătite de partide, ce va fi pe viitor? Nici din prețul de abonament croit la începutul anului n'am fi putut ieși la socoteală cu cheltuielile celea multe, fiindcă din Ianuarie încoace s'au scumpit lucrătorii tipografi, ceea ce noi nu puteam prevedea. Nici n'am prevăzut, căci ne gândeam să neargă lumea spre Iesnire, nu spre mai rău. Iată acum că vine la rând scumpețea hârtiei. Unde vom scoate-o, de merge tot așa?

Unele gazete au scumpit abonamentul în cursul anului. Noi nu l-am scumpit, ca să nu ne speriem cetitorii. Credeam, că doară-doară vom tăvăli-o cumva cu năcazul până la sfârșitul anului. Când colo, iată, prevederile noastre au fost cocoloșite de vestea cea nouă.

În fața noilor greutăți, deocamdată ne gândim la binevoitoarea înțelegere a cetitorilor noștri cari ar putea să ridice înșiși, de bună voie, prețurile de abonament cu câte 10—20 de lei, pe cari ni-i-ar trimite pentru *Fondul de susținere*, fond de tot mic și neînsemnat, căci abia trece cu câteva sute peste *una mie lei*. Noi nu vrem să ne îmbogățim din foaie, dovadă că muncim și scriem fără plată. Rugăm deci pe toți cetitorii noștri, să binevoiască a ne mai trimite câte 10 lei adaos de abonament pe 1923. Cine poate și mai mult, trimite mai mult. Vom publica în gazetă fiecare dar ce ne vine pentru Fondul de susținere.

Abonamente noi până la sfârșitul anului putem primi numai pentru suma de 32 lei.

Cețiți și răspândiți:

„Unirea Poporului!“

Știrile Săptămânei.

În treacăt.

Eu spuseseam lui Marin:

»*Ia mai lasă sticla 'n pace!*

Tot gâl-gâl! nu-ți vesi, sărace,
Nasul roșu de pelin?»

El la mine: »Ce fa-face?

Să mă la-la-las de vin?

Dra-dra-drace!»

Și-a început pe drum să joace.

Mai târziu, l-am întâlnit

Beat ca 'ntâiu, și-a doua oară.

»*Tot cu sticla subsuoară,*

Nu te vesi cum ai slăbit?

Las'o, bre, că te omoară —»

»*No să merg la schi-schit-schit*

Doa-doa-doa!

Și râdea, râdea, să moară!

L am văzut, tot afumat

Zurbagiu și rău, la anul.

»*Unde ți-ai lăsat sumanul?*

Râd de tine toți prin sat

Și te-arată toți: golanul —»

Ma ma des-des-brăcat

Și-și-danul!»

Și tușea, tușea, sârmanul.

Iar mai ieri, cu cine dau

Ochii într'un spital! »Marine

Tu aici? Da ce-i cu tine?»

Și aștept răspuns, și stau.

Sânge el scuișând, în sine:

»*Toți acei ce minte n'au*

Pat ca mine!»

Pat ca el, am sis, vesi-bine!

G. Coșbuc.

Serbările dela Sibiiu.

Mercuri, 11 Iulie 1923: Întâmpinarea în gara Sibiiu a vlădicilor, cari iau parte la serbări. — La 9 ore seara societățile de lectură dela seminarul „Andreian” și dela școala normală „Andreiu Șaguna” din Sibiiu, vor aranja o ședință festivă, în sala cea mare a prefecturii județene.

Joi, 12 Iulie 1923 (ziua sf. Petru și Pavel): La 8 ore dimineața primirea Maestărilor Lor Regele și Regina în gara Sibiiu. În aceasta zi se face **perelinaj la Rășinari**, unde la ora 8¹/₂ se începe Liturgia, celebrată de toți vlădicii, în biserica cea mare din Rășinari. — La 11 ore primirea Maestărilor Lor în Rășinari. Urmează apoi parastas pentru răposatul Mitropolit Șaguna, la masoleul (mormântul din capelă) de lângă biserica cea mare din Rășinari. După parastas se țin cuvântări.

Întoarcerea la Sibiiu va avea loc după amiază. La 6 ore seara se va da un festival cu cântări corale bisericesti și discurs festiv, în biserica catedrală din Sibiiu. — La ora 8¹/₂ seara banchet pentru invitanti, în onoarea Maestărilor Lor în sala „Urania”.

— Pentru luminarea poporului. Dl. *Ioan Molin* din Cârncea a trimis 6 lei pentru Fondul de susținere al gazetei noastre. Îi mulțămim din inimă.

Tărgurile. 23 Iulie: Gherla. 24 Dicio-Sănmărtin, Gilău, Hodod, Pecica-română (jud. Arad), 25 Armeni, Cohalm, Oravița. 26 Alba-Iulia, Cehul-Silvaniei, Huedin, Praid. 28 Buza, Buziaș (jud. Timiș). 29 Boroșineu (jud. Arad). Pâncota. 30 Sighetul, Marmăției. 31 Bățanii mari, Șomărtin.

— **Regina la Sovata.** Din ziua de 15 Iulie Maiestatea Sa Regina Maria se află la scâlzile din Sovata, pe cari le-a îndrăgit încă din anul trecut pentru frumsețea locului unde se găsec. Maiestatea Sa Regele încă va veni cât de curând la Sovata, de unde se va duce apoi la vânătoare în munții Gurghiului.

— **Daruri nouă pentru Orfelinatul din Blaj — Obreja.** P. Ioan Magde, Dâmbariu și p. Ioan Crisan not. cons. în Blaj câte 129 L. 50 B. Andreiu Rațiu, Logig 225. P. Dr. V. Pandrea, Aruncuta L. 1000. Ioan Marcu și soția, Cisteiul român L. 500.

Parohia Dateș din distr. protopopesc al Ludoșului de Murăș având 607 suflete a trimis pentru atelierul Orfelinatului 1097 Lei. Dumnezeu să le răsplătească însutit. — **Direcțiunea Orfelinatului.**

— **Botez de pocăiți.** Duminică în 8 Iulie pocăiții au făcut botez mare în comuna Tiur lângă Blaj. Apa botezului le-a fost Târnavă cam turbure de ploile dela munte. Botezați au fost mulți, însă ei nu erau numai din Tiur ci și din alte ținuturi. Bunii creștini din Tiur au o mângâiere, că din comuna lor cei mai mulți rătăciți nu sunt români, ci unguri. Ungurii mai ușor se lasă duși în rătăcire. Cei cari au fost de față la acest botez spun, că pocăiții ar avea un obicei foarte puțin creștinesc al „amestecării sângelui”, pe care-l fac seara cu ochii legați cei ce s'au botezat. Nu știm intrucât e adevărat acest svon, că dacă ar fi, atunci rătăcirea pocăiților este într'adevăr vrednică de plâns.

— **S'au fumulțit câinii turbați.** Din jurul orașului Alba-Iulia vin știri foarte triste în această privință. A dat turbarea în câni, cum nu s'a mai pomenit. O domnișoară învățătoare din Alba Iulia a fost mușcată de un câne turbat când mergea spre Ighiu. Doi copii din Vințui de jos, unul de 4 și altul de 5 ani, au fost sfâșiați grozav la față tot de un câne turbat. Unui copil din comuna Limba, cânele turbat aproape i-a rupt o mână, iar bietul copil, de durere, s'a aruncat în Murăș. Acelaș câne a mușcat un bou al preotului din Limba, iar pe soțul bouului au trebuit să-l impuște. Boul mușcat a murit. În mai multe sate din jurul orașului au fost mușcate de câni turbați și alte vite, cai, boi, apoi pisici și găini. Spitalul din Cluj pentru vindecarea turbării e plin de oameni mușcați. — Și totuș sunt stăpâni de dulăi, cari nu se pot despărți, nici după aceste triste învățăminte, de primejdioasele dobitoace colțate!

— **Răsbunarea Faraonului.** Ne aducem aminte cum a fost descoperit în Egipt mormântul unui împărat din vechime cu numele Tutankhamon. Și ne mai aducem aminte, că lordul Carnavon descoperitorul acelu mormânt a murit atunci de-o moarte tainică. Se zicea, că moartea lui ar fi fost o răsbunare a Faraonului desgropat, pentrucă i-a fost turburată odihna. Gazetele străine scriu de curând, că s'a mai bolnăvit unul dintre cercetătorii mormântului din Egipt, anume vestitul scriitor Filip Poe, care zace în doaga morții. Boala lui Poe samănă cu a lordului Carnavon și sunt temeri, că îl va ajunge și pe dânsul blăstămul Faraonului.

— **Englezii buni de plată.** Englezii încă au făcut datorii în cursul marelui război. Ei însă s'au silit așa de bine, încât au putut să plătească de curând ultima rată de datorie ce-o aveau către America în sumă de 4,600 milioane dolari. Noi când vom ajunge să ne plătim datoriile făcute în război?

— **Furtuni.** Zilele trecute în județul Romanai după ceva ghiață au început ploile grele. Pagube în grâne n'au adus, dar au stricat termurii și-au rupt liniile de telegraf, cari după încetarea ploilor au fost reparate.

— **Fabricant de trăznete.** Un inginer italian care trăiește în America, a ghicit nu demult meșteșugul de-a smulge din nori trăznete când vrea. Pentru că să-și poată arăta puterea, a fost ridicat lângă orașul Pittsfield un sat anume, pe care inginerul italian a reușit să-l pustiască total cu un singur trăznet smuls de el din văzduh. Iată deci, că vorba cu „șolomonarii” începe să fie un adevăr, nu numai poveste, cum a fost până aci. Șolomonarul din zilele noastre se numește *Faccioli*.

— **Cum își ține pocăitul legat.** Ziarul „Universul” dela București primește din Aiud următoarea știre: Locuitorul Mureșan Ion din Aiud a fost rugat de curând de către un necunoscut să-i dea sălaş peste noapte, spunând că el e pocăit și nu vrea nime să-i dea găzduire. Mureșan Ion a fost om milos și l-a primit pe fratele pocăit în casa sa. Dimineața însă, pe când s'a sculat stăpânul casei, pocăitul nu era nicăiri: se făcuse „camfor” cu zechea gazdei cu tot, în buzunarul căreia erau și 370 lei! Auzim noi chiar dela un aiudean, că Mureșan Ion însuși este pocăit, astfel că „fratele” — hoț a furat pe chiar fratele său!

— **Viață lungă.** În comuna Ruseni din Basarabia a murit de curând locuitorul *Petru Lărguța*, având 118 ani. Se născuse, vasăzică, în 1805. Câte nu s'au întâmplat în lume de atunci încoace! Insuși numitul a luat parte ca soldat în armata rusă la războiul din Crimeea, la cucerirea Caucazului și a Taschentului. Spun consătenii lui *Petru Lărguța*, că el n'a fumât în viața lui, nici n'a băut bănturi spirtoase. Se scula foarte de dimineață și se culca de vreme.

— **Comoară în căptușala pantalonilor.** În vama dela Episcopia Bihorului a fost prins de curând un neguțator străin din Cluj, care purta cusuți în căptușala pantalonilor opt mii de franci francezi, cu cari voia să treacă în Ungaria. În bani românești această sumă face o mică comoară. Neguțatorul cu pricina e luat de scurt să mărturisească de unde are banii și unde voia să-i ducă? Legea nu îngăduie nimănui să scoată din țară o sumă așa de mare.

— **Prohodul dela Vintileanca.** Jertfele groaznicei nenorociri de cale ferată dela Vintileanca au fost îngropate în ziua de Miercuri, 4 Iulie. Au fost săpate chiar în apropierea gării 26 de morminte, în cari au fost îngropați aceia ce n'au fost ceruți să fie duși acasă de rudenii, ori cei ce n'au putut fi recunoscuți și astfel nici nu se știa cine sunt. Prohodul a fost săvârșit de vlădica dela Buzău cu preoți mulți. Era de față și ministrul Moșoiu, al Căilor Ferate, care a ținut o cuvântare. A luat parte la această tristă petrecanie de morți peste două mii de oameni. Partea cea mai mare a jertfelor a fost însă dusă acasă de rudenii.

— **Țiganul doctor.** — Țiganul Cârpaș Traian, de fel din Arad, încercând, ca țiganul, felurite meșteșuguri, a ajuns la convingerea, că a fi vrăciu vindecător a multe boale lumești, cărora doctorii neputincioși nu au ce le mai face, este cel mai bun meșteșug, fiindcă sunt mulți oameni ușor de înșelat.

Din sat în sat, tot descântând oamenilor nevoiași, a ajuns într'un sat lângă Beiuș, unde un locuitor *Jak Carol*, bolnav de galbenare, disperat că nu se mai vindecă, s'a dat pe mâna lui Cârpaș. Acesta s'a jurat pe lună și pe soare, că el îl vindecă, dacă îi va da 16,000 lei, cu cari cumpărând aur din Oradia, va face el un descântec cu băutura numită „metal galben” — Țăranul încrezător i-a dat banii ceruți țiganului care venind la Oradia, a uitat să se mai inapoieze la bolnavul său, și în urma plângerii acestuia, vrăciul nostru a fost arestat și înaintat judecării pentru înșelăciune.

— **Târguri nouă.** Ministerul de domenii a aprobat deschiderea următoarelor târguri de vite: două târguri în comuna *Cornățel* (jud. Sibiu) la 30 Martie și 9 Iunie. Două târguri de vite și mărfuri în comuna *Băcia* (jud. Hunedoara), la 21 Aprilie și 15 Septembrie și un târg săptămânal de vite și mărfuri în aceeași comună în ziua de Marți.

Prețul banilor străini.

Pe la mijlocul săptămânii trecute s'au plătit la București:

1 dolar cu	211 lei
1 franc francez	12 lei 60 bani
1 liră engleză	930 lei
1 liră italiană	8 lei 75 bani
1 coroană cehă	6 lei 5 bani
100 coroane ungurești	2 lei
100 coroane vieneze	— 29 bani

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Spriginiți întreprinderile românești!

Aviz.

Fabrica de piele „**TÂBNAVA**” soc. com. în Blaj cumpără cu prețuri bune piei melucrate.

— Incredințații fabricii pentru a cumpăra pieile sunt Domnii: **ADRIAN NYERGES și IOAN BLAGA, comercianți.**

Se primesc spre argăsire, cu plată puțină, și piei aduse numai spre lucrare în fabrică. (38) 4-5.

In toate librăriile din România și în celea ce vând cărți românești în America și în Iugoslavia

Cereți cărți de teatru

pentru diletanți și prunci de școală precum și CALENDARE de ale lui

(44) 1-6. Ioan Baciu din Lugoj, Banat

AVIZ!

Subsemnatul aduc la cunoștința On. public din loc și jur, că mi-am aranjat din nou restaurantul și hotelul meu din strada **Timotei Cipariu**. Se vor căpăta totdeauna mâncări gustoase, beuturi bune și curate. Pentru călători am 3 odăi curate la dispoziție.

Pe lângă aceasta am câștigat și brevetul de primul depozit mare de spirt și pot servi pe domnii crișmari din jur cu spirt curat, cu prețurile cele mai moderate.

Cerând sprijinul On. public dar mai cu seamă al dlor preoți și învățători, asigur serviciu prompt, cinstit și bun.

Cu stimă:

IOAN MARTIN,

proprietarul hotelului restaurant din str. Timotei Cipariu.

(43) 3-5.

Se recomandă școlilor primare și secundare de fete

Fetița orfană

piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru fetițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN. Piesa e o feerie frumos închiegată din elementele basmelor noastre populare și s'a jucat până acum cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Baia mare, Simleul Silvaniei, etc. De vânzare la toate librăriile. Prețul 3 lei.

Oricine are ceva de vândut ori de cumpărat, să publice în „Unirea Poporului”, prin ajutorul căreia s'au făcut și până acum mai multe târguri bune. Prețul de publicare se află în fruntea gazetei la partea dreaptă și este mai ieftin decât al tuturor gazetelor din țară. Banii se trimit înainte, altfel nu putem publica.

„PATRIA”

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, ipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățile cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „**PLUGARUL**”, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și mășari, lemn de foc, pari de vie.

Fabrica sa „**VULCANUL**” produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „**CONSUM**” vinde toate negoțele pentru trebunțele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică

„PATRIA”

Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:

„PATRIA”, BLAJ.

(10) 19 52.